

Tilsynsrapport

Afdelingens navn og adresse	D.I.I. Børnehuset Safiren
Dagtilbuddets navn	Gl. Brabrand-Sødalén Dagtilbud Helenelyst 70 8220 Brabrand
Navn på tilsynsførende dagtilbudskonsulent	Ellen Margrethe Bang, dagtilbudskonsulent
Navne og titler på deltagere på mødet	Daniel Bøgehøj Schibsbye, Pædagogisk leder Anne Tillemann, dagtilbudsleder Anna-Marie Jensen, pædagog vgst. Sascha Bragt Damsgaard Pædagog i Bnhv. AMR Jean Christoph Debust, forældrerepræsentant Jonas Kjærgaard, forældrerepræsentant Forældreråd og formand for dagtilbuds- bestyrelsen.
Dato for tilsynsmødet	19. juni 2023
Navn og titel på den, der har gennemført den uvildige observation	Ellen Margrethe Bang

Det uvildige tilsyns samlede vurdering af kvaliteten	3
Baggrund for vurderingen i tilsynsrapporten.....	4
Vurderingen af kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer	6
Børnefællesskaber, børneperspektiv og børn i sårbare og udsatte positioner.....	7
Det sproglige læringsmiljø.....	10
Forældresamarbejde.....	13
Ramme for det uvildige tilsyn	15

Det uvildige tilsyns samlede vurdering af kvaliteten

På baggrund af observationer, baggrundsdata og dialogen på tilsynsmøde er den overordnede vurdering at afdelingen skal **justere praksis**. Denne vurdering begrundes overordnet nedenfor og uddybes i rapporten på de følgende sider.

Observationerne i hhv. børnehave og vuggestue finder at der er elementer i læringsmiljøet, som kan virke understøttende og fremmende for børnenes trivsel og læring: Børnene mødes af venligt personale, som generelt er tæt på. Børnene får fysisk kontakt, trøst og hjælp ved behov og de understøttes i at blive selvhjulpne. Der høres positive interaktioner og samtaler mellem børn og personale. De aktiviteter som tilbydes, virker generelt meningsfulde for børnene, og der er en klar og tydelig struktur for dagens forløb, som understøtter overblik hos børn og voksne.

Formiddagens program rummer nogen mulighed for leg og selvvalgte aktiviteter, særligt i vuggestue.

Der peges samtidig på områder, hvor kvaliteten kan styrkes, til gavn for alle børn. I børnehave peges bl.a. på, at der arbejdes en del i voksenstyrede organiseringer, f.eks. samling og strukturerede gruppeaktiviteter, med begrænsede valgmuligheder og uden alternativer. Samtidig ses en del regulering. Det påpeges, at rammerne ikke i alle henseende gør at alle børn kan opleve at have succes med at deltage i forhold til de deltagelsesmuligheder som gives.

Indretning til leg og læring på stuen og tilgængelighed af materialer/legetøj, som understøtter selvstændig udforskning, er også et tema. Særligt i børnehave er adgang til materialer sparsom og desuden noget voksenafhængig. Endelig peges i forhold til den yngste målgruppe på, at der kan være en mere ensartet kvalitet på tværs af personalets understøttelse af børnene i interaktion og sproglig understøttelse, så kvaliteten rammer alle børn.

Det er tilsynets overordnede vurdering, at afdelingen har fokus på at skabe læringsmiljøer, som fremmer børns trivsel, læring, udvikling og dannelse. Ledelse og personale kan generelt redegøre for, hvordan de arbejder med læringsmiljøerne, herunder intentioner, valg og fravalg. Tilsynet anbefaler samtidig, på baggrund af dialogen på tilsynsmødet, at der arbejdes med opfølgning på tilsynet ledsaget af et ledelsesmæssigt fokus på at styrke afdelingens *fælles* refleksions- og evalueringskultur, herunder nysgerrighed på egen praksis, med afsæt i data.

Det er tilsynets vurdering at afdelingen har et velfungerende og inddragende samarbejde med forældrene, herunder forældrerådet, og samtidig ses elementer som kan styrkes og udvikles, bl.a. kommunikation.

På baggrund af tilsynet anbefales

- At styrke børneperspektivet. Særligt overveje, hvordan strukturen på aktiviteter og rutiner kan løsnes lidt op, så børnene får mere indflydelse og valgmuligheder, og der skabes mere balance mellem det voksenstyrede og det børneinitierede.
- At skabe et mere stimulerende lege- og læringsmiljø ved bl.a. at tilføre materialer og legetøj og/eller organisere eksisterende på en mere inviterende måde. Flere ting til fri benyttelse på flere læringsområder.
- At arbejde hen mod mere jævn kvalitet i forhold til interaktion og sproglig understøttelse, så den kommer alle børn til gode og understøttes jævnt blandt personalet.

Baggrund for vurderingen i tilsynsrapporten

I denne tilsynsrapport kan man læse opsamlingen på et uvildigt tilsyn i dagtilbudsafdelingen. Opsamlingen indeholder en vurdering af kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer i afdelingen. Vurderingen er baseret på en uanmeldt observation, andre forhold med betydning for kvaliteten f.eks. den pædagogiske læreplan og data fra sprogvurderinger samt dialogen om kvaliteten på et anmeldt tilsynsmøde.

Det uvildige tilsyn har i perioden 2023-2024 følgende særlige fokusområder:

- Børnefællesskaber, børneperspektivet og børn i sårbare og udsatte positioner
- Sproglige læringsmiljøer
- Forældresamarbejde

Baggrunden for de overordnede fokusområder i tilsynet er centrale elementer i den pædagogiske læreplan i dagtilbudsloven samt centrale indsatser i Børn og Unge.

Drøftelsen af de overordnede fokusområder for tilsynet vil i den enkelte afdeling tage afsæt i, hvad deltagerne på tilsynsmødet finder relevant under dialogen med afsæt i observationen, øvrige data samt refleksioner.

Dokumentation og vurdering af kvaliteten

I alle dagtilbudsafdelinger anvendes 3 kategorier til at beskrive vurderingen af den samlede kvalitet i afdelingen eller kvaliteten i arbejdet med enkelte af fokusområderne i tilsynet.

Kategorierne er følgende: fasthold pædagogisk praksis, juster pædagogisk praksis og ændr pædagogisk praksis. Hvis der på baggrund af tilsynet opstår en bekymring for kvaliteten i læringsmiljøet i afdelingen, kan der iværksættes et skærpet tilsyn.

Kategorier til beskrivelse af vurderingen af kvaliteten under det uvildige tilsyn

Fasthold pædagogisk praksis:

Fasthold pædagogisk praksis betyder, at tilsynet vurderer, at der er mange tegn på god kvalitet i afdelingen inden for et af fokusområderne eller samlet set. Afdelingen arbejder målrettet med at skabe læringsmiljøer, som fremmer alle børns trivsel, læring, udvikling og dannelse. Arbejdet med børnenes mulighed for deltagelse i fællesskaber er synlige i hverdagen og en del af den pædagogiske organisering og planlægning. Afdelingen kan gøre rede for, hvordan der arbejdes med læringsmiljøerne, og det pædagogiske personale har fælles refleksioner, som afspejles tydeligt i den pædagogiske praksis.

Når tilsynet peger på, at afdelingen skal fastholde pædagogisk praksis, anbefales det, at der er en nysgerrighed på, hvordan den høje kvalitet kan fastholdes og fortsat udvikles.

Juster pædagogisk praksis:

Juster pædagogisk praksis betyder, at tilsynet vurderer, at afdelingen arbejder godt med at skabe læringsmiljøer, som fremmer alle børns trivsel, læring, udvikling og dannelse. Afdelingen kan i dialogen om den pædagogisk praksis redegøre og reflektere over, hvordan de arbejder med læringsmiljøerne, børnenes deltagelse i fællesskaber og det pædagogiske personale har fælles refleksioner, men hensigter og refleksioner mangler nogle steder at blive omsat til pædagogisk praksis for alle børn.

Når tilsynet peger på, at afdelingen skal justere den pædagogiske praksis, anbefales det, at afdelingen arbejder med at justere praksis inden for nogle af fokusområderne for tilsynet.

Ændr pædagogisk praksis:

Ændr pædagogisk praksis betyder, at tilsynet vurderer, at den pædagogiske praksis ikke lever op til en forventelig praksis jf. den pædagogiske læreplan. Afdelingen skal arbejde mere gennemgribende med ændringer af den pædagogiske praksis inden for et af fokusområderne eller samlet set i afdelingen for at udvikle kvaliteten, med henblik på at fremme alle børns trivsel, læring, udvikling og dannelse og muligheder for deltagelse i fællesskaber.

Ved vurderingen 'ændr pædagogisk praksis' vil der være konkrete anbefalinger til, hvad der skal arbejdes med for at styrke og udvikle kvaliteten i afdelingen.

Vurderingen af kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer

Børnefællesskaber, børneperspektiv og børn i sårbare og udsatte positioner

1. Konklusioner fra observationen

Flere elementer kan iagttages, som fungerer godt for børnene. Børnene mødes af venlige og tålmodige medarbejdere, som generelt er tæt på børnene. Børnene får respons, fysisk kontakt og trøst mm ved behov, f.eks. aes på armen, tages i favn eller på skødet. Der ses interaktion mellem børn og voksne, og børn får neutral eller positiv respons. Samtidig ses en meget tydelig struktur for formiddagen.

Der er klare regler for opførsel, som kan virke understøttende på fællesskabet, i børnehaven ses "køkultur" på badeværelset, som ser ud til at fungere godt for børnene. Der ses desuden fokus på, at børnene skal rydde op efter leg, ligesom børnene inddrages i borddækning, uddeling af madkasser, præsentation af mad, hvilket går systematisk på tur (visualiseret). I både børnehave og vuggestue understøttes børnene i selvhjulpethed og tilbydes hjælp efter behov, f.eks. til at tage sko på eller kravle op/ ned fra puslebord.

Observationen peger samtidig på nogle opmærksomhedspunkter, hvor elementer af praksis kan styrkes. Det ses bl.a. i børnehave, at dagens program er struktureret primært i voksenstyrede organiseringer, f.eks. samling og gruppeaktiviteter, med begrænsede valgmuligheder og uden alternativer. Formiddagens program rummer nogen mulighed for leg og selvvalgte aktiviteter, primært ude. Det er relevant at se på, hvordan man kan inddrage børnenes perspektiver mere i organisering og gennemførelse af aktiviteter, med henblik på at sikre alle børn muligheder for aktiv og engageret deltagelse. Der er gode samtaler og positive interaktioner, samtidig ses dog en del regulering, med fokus på hvordan man (ikke) skal være / gøre, hvilket kan give anledning til overveje om rammerne alle steder er passende og om alle børn kan opleve at have succes med at deltage.

I børnehave kan arbejdes med stuens indretning til leg, bl.a. er legeområder ikke er tydeligt defineret eller inviterende. Der ses på en del områder begrænset adgang til materialer og legetøj, hvilket gør at børnene i mindre grad understøttes i leg og selvstændig udforskning.

I vuggestue fungerer stuens rammer bedre, der er en del at kigge på, og lokalet rummer elementer der lægger op til forskellige former for aktiv leg og udforskning. Der er mere balance mellem voksenstyrede og børneinitierede aktiviteter, med mulighed for at lege og for at have selv- og medbestemmelse i løbet af formiddagen. F.eks. får alle børn lov at vælge (sang). Under leg og aktivitet ses læringsunderstøttende interaktioner, f.eks. personalet placerer sig i børnehøjde og "drikker kaffe" i leg og leger borte tit-tit. Ift. vuggestue er tilgængelighed af materialer er et tema på nogle læringsområder – noget af det er på stuen, f.eks. i skabe eller højt oppe, men ikke tilgængeligt for børnene. Der ses desuden forskelle blandt personalet i forhold hvordan de indgår i interaktion, herunder aflæser børnenes signaler og giver respons med afsæt i et børneperspektiv - særligt i forhold til de yngre børn.

Sluttelig peger observationen på at der ses forskellige elementer omkring sikkerhedspraksis på legepladsen, bl.a. manglende mulighed for overblik, faldhøjde og underlag er i stykker mange steder, hvilket indebærer risici.

2. Hovedpointer fra dialog/refleksion

Vi drøfter organisationsstruktur og pointer omkring balancen mellem voksenstyring vs. børneinitieret aktivitet og mulighed for medbestemmelse (særligt børnehave), og hvordan man skaber deltagelsesmuligheder for alle børn. Det fortælles, fra leder og medarbejdere, at man på andre dage typisk vil se mere af den slags - den observerede praksis i børnehave er eksempel på en dag, hvor der arbejdes rigtig meget struktureret i grupper, med sigte på bestemt læring. Pædagogisk leder fortæller, at der arbejdes med ugeplaner, og der vil være mere fri leg at se andre dage med flere frie valgmuligheder. Forældrerepræsentant bemærker ikke at have set ugeplaner.

Af data fra evaluering af læreplan og opsamling på hidtidige tilsyn fremgår det, at Safiren i en periode har haft fokus på at skabe overblik og tydelig struktur "i voksenhøjde", med henblik på at skabe ro omkring børnene i de små læringsmiljøer, som svar på en manglende tydelighed i opdelingen og at børnene ikke oplevede at være en del af et fællesskab. Herunder har der været en optagethed af hvordan børn i udsatte positioners deltagelsesmuligheder. Det kan overvejes om den nuværende struktur, som observeres, i forhold til alle børnene egentlig er et godt svar. Desuden er det værd at overveje, om tydelig struktur behøver være det samme som stram struktur. Når man ser f.eks. irettesættelser kan det være det er rammen der kan laves om og det er værd at overveje hvad børnenes adfærd fortæller om rammen.

Vi drøfter, om afdelingen kan genkende billedet som tegnes i observationsrapporten? I nogen grad. Flere deltagere betoner på den positive side, at det er dejligt at man kan se, at der er gode relationer og en varm tone, og at dette matcher oplevelsen af hvordan det ser ud når man almindeligvis kommer ind som leder, personale og forældre.

På flere punkter er det lidt vanskeligt at tale ud fra den kvalitetsforståelse, som ligger bag observationerne. Et perspektiv, som fremkommer, er f.eks., at yngre børn ikke tager skade af at få ventetid eller f.eks. deltage i en samling, hvor de ikke har mulighed for at deltage aktivt.

Vi har desuden en længere drøftelse med afsæt i tilgængelighedsbegrebet i observationsredskabet. Bl.a. lægges i denne kvalitetsforståelse vægt på, at der er læringsmaterialer og legetøj til rådighed på en række områder (f.eks. finmotorik, musikmaterialer, krea mm.), svarende til de pædagogiske læreplaner, for at børnene bliver inspireret på alsidige måder. Ikke nødvendigvis alt på én gang. Særligt i forhold til børn i udsatte positioner er det af stor vigtighed, at børnene kan tilgå en variation materialer, legetøj og bøger, da de ikke nødvendigvis kan det i deres hjemmelæringsmiljø. Der gives i denne snak udtryk for at lægge (mest) vægt på proceskvaliteten – at det ikke er mængden af legetøj der gør det – og at uanset om der er klodser eller ej så har vi god kvalitet, fordi der er gode relationer. Der gøres desuden opmærksom på, at der i vuggestue er arbejdet rigtig meget med læringsmiljø på stuen og det er derfor overraskende og frustrerende, at det med afsæt i vurderingsredskabet ikke bliver vurderet meget høj kvalitet.

Tilsynet betoner at der er sammenhæng mellem det, der gives adgang til i det fysiske læringsmiljø og kvaliteten af samtaler og leg, da børn og personale inspireres og guides af disse. For lidt materiale / legetøj kan lede til frustration, konflikter og unødigt ventetid. Derfor er det relevant at der stilles righoldige og inspirerende legeområder an. Der skal være en vis mængde og børnene skal kunne se "hvad kan man her" for at understøtte god leg. Tilgængeligheden er sparsom på nogle områder eller er voksenafhængig, dvs. børnene kan ikke selv tage initiativ, hvilket virker begrænsende. Det præciseres, at man gerne må bruge krea med vuggestuebørn, med materialer som ikke er giftige eller indebærer risici, og desuden under opsyn og vejledning.

Forældre genkender billedet af, at stuen på børnehaven er indrettet noget klemmt i legeområderne. Personalet fortæller supplerende, at der er andre ting end det som ses på stuen, men at det er valgt at der ikke er det samme på alle stuer, eks. legekøkken. Blandt andet pga. plads. F.eks. er der ting som er i fællesrummet eller på andre stuer, og det bruges at give mulighed for adgang til det.

Afdelingen fortæller om, hvordan der arbejdes med børn i udsatte positioner. Den pædagogiske leder fortæller, at der er børn i afdelingen, som har udfordringer og under nogle svære vilkår er afdelingen lykkedes rigtig godt med at arbejde med det, i samarbejde med forskellige parter. Nogle gange får et barn alternativer til rådighed, f.eks. ved spisning, eller der gøres undtagelser som gør at et barn må noget andet. Personalet fortæller, at der arbejdes med at skabe forståelse for at der er forskellige behov, blandt børn, i det perspektiv ved at være tydelig omkring det lærer børnene at "vi er ikke ens alle sammen". Der er tæt forældresamarbejde i forhold til børn i udsatte positioner. Forældrerepræsentant giver udtryk for at afdelingen har været meget gennemsigtige på dette punkt i forhold til alle forældre, hvilket opleves positivt.

Det bemærkes fra forældrerepræsentant, at der gøres meget for overgange i børnehaven og vuggestue og særligt betones det, at det er nemmere at der er velkendte voksne. Der har været en del personalemæssige udskiftninger, navnlig på én stue, hvilket gør det vanskeligt for både børn og voksne at omstille sig. Det anses for vigtigt at skabe stabilitet i personalegruppen – det giver børnene tryghed.

Forældrerepræsentant tilkendegiver at være glad for, at der i observationsrapporten sættes fokus på problematiske elementer på legepladsen, idet han ikke er tryk ved den og har adresseret tidligere for afdelingens ledelse. Der peges særligt på, at det ikke er muligt at holde ordentligt øje med børnene, da legepladsen er så stor og umulig at overskue, pga. hjørner og træer mm, hvis man som personale er alene eller der er få voksne. Der er ikke mulighed for at lukke af.

3. Vurdering og anbefalinger på tiltag

Det vurderes, at afdelingen på dette område skal **ændre praksis**, med særlig fokus på at have mere blik for børneperspektivet i forhold til organiseringer (særligt børnehaven) og adgang til læringsunderstøttende materialer (på tværs i huset).

På baggrund af observationen anbefales, at

- arbejde med balancen mellem voksenstyring og børneinitieret i organisering af aktiviteter. Overvej hvordan aktiviteter og rutiner f.eks. kan lukes lidt mere op, så alle børn får indflydelse og/eller valgmuligheder i forhold til at kunne deltage meningsfuldt og engageret. Overvej hvem strukturen eller reglerne gavner.
- Sæt fokus på at bekræfte og forstørre børnenes positive adfærd snarere end at påpege den uønskede. Lys på det I gerne vil se.
- Skab et mere stimulerende lege- og læringsmiljø ved bl.a. at tilføje materialer og legetøj og/eller materialer til leg og læring med henblik på at styrke børnenes muligheder for at udforske frit af egen drift og interesse. Styrke eksisterende legeområder så de understøtter legen bedre.

Det sproglige læringsmiljø

1. Konklusioner fra observationen

I både vuggestue og børnehave ses det, at der er samtaler hen over rutiner og aktiviteter, og at personalet sætter ord på ting og handlinger, f.eks. madvarer, materialer/legetøj og det som sker: Der tales f.eks. om *karton, rugbrød, remoulade og pølsehorn*; der kommenteres: *Dèr var en flue, det kan være den tager en bid af din mad!* Personalet stiller af og til åbne spørgsmål, og opmuntrer til at kommunikere, f.eks. (børnehave) *Hvad har du lavet i weekenden? Hvad lavede I i skoven? (vgst.) Putter du dem, X? (om dukkerne).*

I børnehave lykkes dialogen bedst, der hvor børn og voksne enten er to og to eller i mindre grupper omkring spisning og ved hjælp i garderoben. I samling inviteres børn til at benævne dato, månedsnavn, årstid og vejr. Det er dog et opmærksomhedspunkt, at den type dialog har lidt en 'undervisningstone', da den søger bestemte svar og lægger op til korte indlæg. Nogle børn kan ikke svare. Børnene hører kun få nye ord og ingen ordforklaringer, praksis er generelt ikke udvidende. Der ses desuden forskel på, hvor meget samtale de forskellige børn får. Der er et par børn, som generelt ikke får så meget samtale i løbet af observationsperioden, bl.a. et barn med sprogstøttebehov. Der er planlagt stilletid en halv time i hviletid fra 11:30-12:00 (daglig praksis) og i de indledende 3 minutter ved spisning, hvor der henstilles til børnene om at overholde "madro". Nogle børn har svært ved at efterleve det. Skrift og bøger er synlige, børnene bruger bøger selv en kort overgang. Der er alfabet, navne på skrift og der skrives navn på børnenes krea-produktioner. Der tales om bogstaver/sproglyd: *Kan du høre, hvad XX starter med?*

I vuggestue høres mange gode eks. på, at personalet følger barnets interesse og responderer afstemt, f.eks. da et barn viser sine nye sko frem: *De er vildt flotte, X.* Børnene tiltales individuelt ved navn, og der ses orientering mod at forstå barnets intention og fortolke sindstilstand: *Ja, du er ked af det;* eller *Vil du gerne ned?* Flere bandt personalet taler til børnene med entusiasme og i et varieret toneleje. Der er bøger på stuen (heraf nogle ok og tilgængelige, andre slidte eller placeret højt oppe eller svære at se). Der læses med en lille gruppe, hvor børnene involveres aktivt undervejs. Der rimes ved samling.

På baggrund af observationerne peges på, at der på tværs af huset kan bruges et endnu mere specifikt og nuanceret ordforråd, som giver børnene flere muligheder for at udvide deres sproglige kompetencer. Der kan stilles mange flere (åbne) spørgsmål, som inviterer børnene til at fortælle om deres oplevelser, intentioner eller forestillinger. Der kan desuden være flere længere samtaler med flere taleture frem og tilbage. Der iagttages forskel blandt personalet i understøttelsen af samtale med børnene. Nogle borde ved måltider er karakteriseret ved mere samtale end andre. Der kan særligt rettes opmærksomhed på flere samtaler med de yngste børn og de mindre sprogligt kompetence. Ved måltidet bliver disse lidt stille og siger ikke meget, samtidig stilles de heller ikke mange spørgsmål. Et af de yngste børn i vuggestue lægger ved bordet flere gange op til dialog med pludrelde, som ikke besvares.

2. Hovedpointer fra dialog/refleksion

Vi taler om billedet fra observationsrapporterne og om det billede, der tegnes, kan genkendes.

Der bliver ikke læst i børnehaven den dag hvor der er observation. Personalet fortæller supplerende, at der faktisk ofte er gang i bøger, og at der tit er højtlesning til madpakken i børnehaven. Børnene søger bøgerne – hvilket også ses i observationen. Der arbejdes ikke systematisk med READ – men der er sendt bøger med hjem til nogle børn.

Personalet genkender ikke billedet af, at der ikke bruges ordforklaringer eller ord, børnene ikke kender i forvejen. Der gives udtryk for, at der i høj grad sættes ord på og bruges mange avancerede ord. Der gives eksempler på at børn opleves at snappe nye ord op i institutionen, konkret eksempel nævnes med begrebet ”ukendt”. I forhold til den set praksis i vuggestue gives der fra medarbejderside udtryk for, at børn og personale var påvirket af observatørens tilstedeværelse og derfor blev mere stille end normalt.

Ud fra data taler vi om, at det er værd at have opmærksomhed på, at reguleringer af adfærd har konsekvens for sprog-muligheder, idet disse typisk lukker samtaler ned. Desuden at der er sammenhæng mellem organiseringer og gunstige betingelser for sproglig udvikling – f.eks. ser små grupper eller 1:1 interaktioner børn og voksne generelt ud til at virke befordrende, snarere end de større grupper og ved samlinger, hvor der i flere tilfælde er ventetid og børn hver især får ganske lidt taletid, må lytte meget til andre og generelt tildeles færre muligheder for selv at øve sig i at bruge sproget aktivt.

Vi drøfter afdelingens praksis og systematik i forhold til sprogvurdering af 3-årige med afsæt i data på sprogvurderinger fra *Hjernen og Hjertet*. En vurderingsoversigt viser, at 10 børn i alderen 3;0-3;7 år mangler at få foretaget sprogvurdering. Resterende børn fra 3;8 mdr.- og op er blevet sprogvurderet, med nogle få undtagelser. Fra 2022 viser data at stort set alle de vurderede børn viser at have brug for *generel indsats*.

Afdelingen udfolder praksis omkring sprogvurdering. En medarbejder foretager sprogvurderinger for alle børn i børnehaven. Der peges på, at det undertiden er vanskeligt at finde tid til at løse opgaven. Det beskrives at når medarbejderen ikke har tid, ”må hun gøre det lidt ind imellem”. Der er således brug for at afsætte tid. Der peges desuden på, at det giver god viden at sprogvurdere. Der er pt. én person som er uddannet i det, tidligere var der flere som kunne. Leder og medarbejdere reflekterer over, om det måske er for sårbart, at kun en medarbejder står med det. Vi taler om plusser og minusser ved forskellige modeller.

Der følges op på vurderingsresultater, på gruppeniveau og individuelt. F.eks. tematiseres rim og remser som følge af, at det har været et område, som giver udslag på vurderingerne. Der gives ekstra støtte til børn, som lander i fokuseret indsats. Pædagogisk leder fortæller desuden, at afdelingen har en ambition om at samle de gode (og ofte tilbagevendende) råd, som forskellige medarbejdere får med hjem fra trivselsmøde hvor der gives vejledning til praksis omkring enkelte børn, så der sker en bedre videndeling blandt personalet. Forældre fortæller supplerende om vurderingspraksis, at man som forældre inddrages i sprogvurderingen, idet man får et brev og instrueres.

3. Vurdering og anbefalinger på tiltag

Der er elementer af god praksis i afdelingen som har potentiale til at understøtte børns sproglige udvikling på relevante måder og som derfor er vigtige at holde fast i. Samtidig er det relevant at styrke kvaliteten på nogle områder og sørge for at den mere konsekvent omfatter alle børn. Afdelingens praksis omkring gennemførelse af sprogvurderinger bør have styrket opmærksomhed, herunder organisering, tid og kompetencer til opgaveløsningen, så alle børn vurderes.

På baggrund af ovenstående er tilsynets vurdering, at afdelingen skal **justere praksis** i retning af mere jævn kvalitet i de sproglige læringsmiljøer til gavn for alle børn.

Konkret anbefales at

- afdelingen arbejder hen mod en mere robust organisering i forhold til at gøre det muligt at gennemføre de lovpligtige sprogvurderinger inden for tidsrammen. Ledelsesmæssig rammesætning og opfølgning på opgaven.
- arbejder med sproglig understøttelse med fokus på at møde *alle børns* behov bedre. Tænk i udvidende sprogpraksis og skabe muligheder for at flere børn har flere muligheder for aktiv deltagelse i dialog. Stil flere spørgsmål og søg at fastholde længere dialoger med mange turtagninger, med afsæt i at følge barnets spor. Hav særligt fokus på at komme omkring de mindst sprogligt kompetente og børn med sprogstøttebehov.

Forældresamarbejde

1. På hvilke måder arbejdes der med forældresamarbejdet i afdelingen? Her refereres til afdelingens input på tilsynsmødet, data fra læreplanen samt opsamling på hidtidige tilsyn mv.

I dagtilbuddets pædagogiske læreplan beskrives, at dagtilbuddet har aktive forældreråd. Det beskrives som en ramme hvor forældre har indflydelse på rammer og principper for dagtilbuddets arbejde. Repræsentanterne sætter ord på forældrerådets rolle og udfolder samarbejdet til afdelingen og øvrige forældre: Forældrerådet mødes 4 gange om året. Der indhentes input fra øvrige forældre. Desuden arrangerer forældrerådet bl.a. årligt sommerfest, arbejdsdage i samarbejde med ledere og medarbejdere ud fra ønsker der måtte være. Forældrerådet har herudover været vært ved månedlig "søndagslegekaffe", hvor forældre og børn bruger udemiljøet, repræsentant byder nye forældre velkomne – hensigten er at børn og forældre kommer tættere på hinanden. Forældrerådet inddrages i beslutninger og afdelingens sukkerpolitik er f.eks. blevet til i dette samarbejde. Leder og medarbejdere fortæller, der er godt gang i dialogen og at man af og til sender emner til drøftelse i forældrerådet – f.eks. må man dele mad fra madpakken.

Pædagogisk leder fortæller, at der arbejdes med ugeplaner for at kommunikere og synliggøre afdelingens generelle arbejde med børnenes læring og udvikling. Der samarbejdes desuden med de enkelte forældre både i det daglige uformelle dialog og de fast tilbagevendende statussamtaler, f.eks. med afsæt i Dialoghjulet om barnets udvikling.

2. Hovedpointer fra dialog/refleksion

Forældrerepræsentanterne tegner et positivt billede af at blive mødt som forældre. Der gives udtryk for en oplevelse af at være informeret, have indflydelse og føle sig hørt. Det har altid været muligt at komme i dialog, og når man kommer om eftermiddagen kan man få en anekdote. Det sidste opleves lidt forskelligt som forældre i hhv. vuggestue og børnehave. Forældre oplever sig inddraget i arbejdet med at understøtte barnets (motoriske)udvikling, f.eks. når bøjlen tages af højstol og barnet skal øve at sidde uden. Der gives eksempler på samarbejde omkring et barn med udfordringer, hvor der kunne ønskes tættere samarbejde og lidt mere initiativ fra børnehaves side.

Vi taler om, at der i en periode har været meget udskiftning i personale i børnehave, hvilket skaber noget uro. Forældrene tilkendegiver samtidig, at afdelingen gør det rigtig godt og oplever at dette er den gængse opfattelse. Generelt har forældregruppen stærke ressourcer og indhenter selv den information, de har brug for. Vi taler om, at det er værd at være nysgerrig på dette. Dagtilbudsleder betoner at det er vigtigt at have en særlig opmærksomhed på dem, som ikke selv kommer til os – og tage fat i dem vi ikke hører fra.

Det bemærkes at overgang til børnehave kan opleves forskelligt. Ind derimellem er der ikke initieret noget ud over dialoghjulet, og at det ikke altid har været muligt at få en fortælling fra den som har været der i løbet af dagen. Personale supplerer, at det er en god ide at være mere obs på dem som ikke har gået i vuggestue her – de træder ind fra en anden afdeling og har en anden forforståelse.

Endelig tales om, at det evt. kan blive lidt tydeligere for alle forældre at der er et forældreråd. Det foreslås at tage kommunikation vedr. dette op ved næste møde.

3. Vurdering og anbefalinger på tiltag

Det vurderes på baggrund af dialogen på tilsynsmødet, at afdelingen skal justere praksis

Der lægges vægt på at der gives et billede af et godt og inddragende samarbejde mellem afdeling og forældre, bl.a. gennem et veletableret samarbejde mellem forældreråd og ledelse og personale, som afdelingen skal holde fast i. Samtidig kan praksis justeres i retning af at alle forældre på tværs af huset oplever sig inddraget gennem et mere *inviterende* samarbejde.

Det anbefales at arbejde med at

- Fokus på hvordan vi spotter og tilgår forældre, som ikke kommer af sig selv.
- Styrke kommunikationen vedr. forældrerådets rolle og opgaver.
- Fokus på forældrekommunikation i forhold til overgange for forældre som ikke har haft børn i vuggestue i Safiren.

Ramme for det uvildige tilsyn

Det uvildige tilsyn indeholder overordnet set følgende aktiviteter, som ligger til grund for den samlede vurdering af kvaliteten i afdelingen:

Uanmeldte observationer

I dagtilbudsafdelingen er der lavet uanmeldte observationer af tre timers varighed med afsæt i børnemiljøvurderingsskalaerne; ITERS-3 og ECERS-3 i henholdsvis en vuggestue- som børnehavegruppe.

De uanmeldte observationer i dagtilbudsafdelinger er enten lavet af en dagtilbudskonsulent fra forvaltningen eller en anden leder fra dagtilbuddets ledelsesteam. Dagtilbudskonsulenterne laver observationer med hele ITERS-3 og ECERS-3 redskabet. Dagtilbudsledelsen observerer med afsæt i udvalgte elementer fra ITERS-3 og ECERS-3 redskabet.

I dagplejen er der lavet to timers observationer med afsæt i det danske KVALid-tilsyn til dagplejen, i såvel dagplejehjem som i legestuegrupper.

Observationerne i dagplejen foretages af certificerede tilsynsførende dagtilbudskonsulenter fra forvaltningen.

Forberedelse før det anmeldte tilsynsmøde

Den pædagogiske leder og dagtilbudslederen på det anmeldte tilsynsmøde modtager observationsrapporten/-erne en uge før det anmeldte tilsynsmøde. De har derved mulighed for at læse rapporten/-erne og reflektere samt perspektivere det observerede til den samlede praksis i afdelingen. Det er også muligt for deltagerne at medbringe egne data til mødet.

Det anmeldte tilsynsmøde

Formålet med det anmeldte tilsynsmøde er at vurdere kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer med henblik på, at medarbejdere og ledere fra dagtilbuddet sammen med forældrerepræsentant og den tilsynsførende dagtilbudskonsulent er lærende sammen om udviklingen af kvaliteten i afdelingen efterfølgende.

Det anmeldte tilsynsmøde har en varighed af tre timer. På mødet er der løbende en dialog med alle mødets deltagere om arbejdet med kvalitet i afdelingen. Afsættet for dialogen er observationen, øvrige data, deltagerens egne refleksioner og perspektiver.

Øvrige data

Under dialogen på tilsynsmødet inddrages øvrige data, der kan belyse kvaliteten i dagtilbudsafdelingen. Disse data er dagtilbuddets pædagogiske læreplan samt evaluering heraf, opsamling på hidtidige tilsyn samt data fra Grafisk LIS. Data kan også være, data, som dagtilbuddets ledelse, medarbejdere eller forældrerepræsentant medbringer, ligesom mødedeltagerens refleksioner vil indgå i datagrundlaget, der er afsæt for vurderingen af kvaliteten.

Tilsynsrapporten

Den samlede vurdering af tilsynet beskrives i tilsynsrapporten, som skal offentliggøres på afdelingens og derved dagtilbuddets hjemmeside.

Skærpet tilsyn

Bekymring

Når der er forhold, som giver anledning til bekymring for kvaliteten i læringsmiljøet i en afdeling, iværksættes et skærpet tilsyn. Ved en bekymring udarbejder den pædagogiske leder samt dagtilbudslederen en redegørelse om sagens forhold. Ved skærpet tilsyn er det muligt at holde et ekstra tilsynsmøde med samme deltagerkreds som ved det almindelige tilsynsmøder. Forældrerådet får også mulighed for at udarbejde en redegørelse i forbindelse med et skærpet tilsyn, såfremt sagens karakter tillader det.

Alvorlig bekymring

Når der er forhold, som giver anledning til alvorlig bekymring for kvaliteten i læringsmiljøer i dagtilbud iværksættes et skærpet tilsyn.

Ved alvorlig bekymring afholdes altid et ekstra tilsynsmøde. Ved behov gennemføres en ekstra observation af læringsmiljøet. Ved alvorlige bekymringer udarbejdes en handleplan med konkrete aftaler om tiltag, opfølgning og evaluering af tiltagene, der giver anledning til den alvorlige bekymring. Handleplanen skal godkendes af Børn- og Ungechefen, og dagtilbuddets bestyrelse har mulighed for at kommentere handleplanen.